Dosarul nr.2r-18/24 judecătoria Edineț, sediul central, judecător Gh.Bîrsan

Decizie

30 aprilie 2024 mun. Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa

Președintele colegiului Adriana Garbuz

Judecători Iulia Grosu, Andrian Ciobanu

examinînd recursul declarat de avocatul Cotună Andrian în interesele lui Roman Sergiu împotriva încheierilor judecătoriei Edineț, sediul central din 01 decembrie 2023 și din 15 decembrie 2023, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Roman Sergiu către Orîndaș Vadim cu privire la încasarea datoriei,-

a constatat:

Poziţia instanţei:

La data de 15 noiembrie 2023 Roman Sergiu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Orîndaș Vadim privind încasarea datoriei în sumă de 29587,50 euro și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat următoarele: La data de 22.12.2021 între Roman Sergiu în calitate de împrumutător și Orîndaș Vadim în calitate de împrumutat a fost încheiat contractul de împrumut prin care s-a transmis în proprietatea împrumutătorului o sumă de 7500 euro, iar acesta s-a angajat să restituie suma împrumutului la expirarea termenului.

Solicită reclamantul Roman Sergiu încasarea de la Orîndaș Vadim în beneficiul lui Roman Sergiu suma în mărime de 7500 euro cu titlu de datorie, 22087,50 euro cu titlu de penalitate contractuală și a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 17220 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei cît și cheltuieli pentru buna desfășurare a procesului în mărime de 165 lei.

Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 01 decembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Roman Sergiu către Orîndaș Vadim cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. S-a comunicat reclamantului despre necesitatea lichidării neajunsurilor acordîndu-i termen pentru lichidarea neajunsurilor pînă la data de 15.12.2023 ora 08.00.

Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 15 decembrie 2023 s-a restituit cererea de chemare în jduecată înaintată de Roman Sergiu către Orîndaș Vadim privind încasarea datoriei în sumă de 29587,50 euro și a cheltuielilor de judecată. S-a remis potențialului reclamant încheierea în cauză cu toate documentele anexate. S-a explicat potențialului reclamant că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată al aceluiaşi reclamant, cu aceiaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pîrît, cu acelaş obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Solicitarea recurentului:

La data de 04 ianuarie 2024 avocatul Cotună Andrian în interesele lui Roman Sergiu a depus recurs împotriva încheierilor judecătoriei Edineț sediul central din 01 decembrie 2023 și din 15 decembrie 2023, solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierilor cu soluționarea prin decizie a incidentului procedural survenit, cu remiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii spre examinare a cererii de chemare în judecată în alt complet de judecată.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, recurentul Roman Sergiu prin intermediul avocatului Cotună Andrian a indicat următoarele:

Unul din argumentele din încheierea din 01.12.2023 prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, constă în următoarele: la materialele cererii, potenţialul reclamant Roman Sergiu n-a anexat nici un act (bon de plată/factură) ce ar confirma achitarea cheltuielilor de asistenţă juridică în suma de 5000 lei (în confirmarea achitării serviciilor juridice de potenţialul reclamant Roman Sergiu -este anexat bonul de plată nr. 14566264 din 12.10.2023, plătitor fiind Cotuna Andrian.

În mod evident, argumentul invocat de instanţă în susţinerea soluţiei de a nu da curs cererii de chemare în judecată ține exclusiv de fondul cauzei, aprecierea probelor şi nu poate fi încadrat în temeiurile de a nu da curs cererii de chemare în judecată.

La caz, ordinul de plată care atestă suportarea cheltuielilor pentru asistenţă juridică în sumă de 5000 lei a fost anexat la materialele cauzei civile, iar de acum cât acesta este de util şi pertinent urmează a fi stabilit la examinarea în fond a cauzei.

Consideră că cele expuse de instanţa de fond denotă de fapt că aceasta s-a expus asupra fondului cauzei, pertinenţei probelor astfel încât consideră că judecătorul nu mai este în drept să examineze litigiul dedus judecăţii.

În speţă, la materialele cauzei a fost anexată Procura înregistrată cu nr. 2-963 din 14.02.2023 întocmită de notarul Palic Feodora în temeiul căreia, Roman Sergiu l-a împuternicit pe Cotună Andrian cu astfel de împuterniciri ca: ... să mă reprezinte în vederea achitării onorariului avocaţilor, plăţii pentru serviciile de asistenţă juridică ce se prestează în temeiul contractelor de asistenţă juridică ...

Astfel, în cadrul ordinului de plată nr. 14566264 din 12.10.2023 este expres indicat la destinaţia plăţii Transfer pentru servicii, Plătitor Roman Sergiu, IDNP *****, conform contractului de asistenţă juridică nr. 109 din 06.09.2023, pârât Orindaş.

Un alt argument din încheierea din 01.12.2023 expus în contextul soluţiei de a nu da curs cererii de chemare în judecată, este că potenţialul reclamant necesită a prezenta instanţei de judecată, în original, Contractul de împrumut a sumei de 7500 euro din data de 22.12.2021.

Potrivit art. 8 alin. (4) al Legii cu privire la avocatură, în procedura de acordare a asistenţei juridice, avocatul poate adeveri copii și extrase din acte şi poate certifica semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenţei juridice. Avocatul nu poate efectua aceste acţiuni pentru sine, pentru membrii familiei sale, pentru rude sau afini.

În speţă, la materialele cauzei civile a fost prezentată copia certificată de avocatul Cotună Andrian (nr. licenţă 2981 din 10.06.2016) a contractului de împrumut nr. 22.12.2021.

Menţionează faptul că este practică stabilită în mod cert a instanţelor naţionale de a opera cu înscrisurile certificate de avocat pentru conformitate, care, prin adeverirea copiei îşi asumă responsabilitatea că înscrisul respectiv corespunde originalului deţinut, şi la caz, contractul

respectiv anume că a fost transmis în posesia avocatului Cotună Andrian împuternicit prin contract de asistenţă juridică şi mandat avocaţional să acorde asistenţă juridică în cadrul cauzei civile deduse judecăţii.

Totodată, nu există careva act normativ care să stabilească necesitatea prezentării contractului de împrumut în original.

La fel, o astfel de dispoziţie a instanţei creează riscuri pentru dreptul de proprietate a reclamantului având în vedere că pur ipotetic, înscrisul respectiv încheiat pentru o sumă considerabilă, este pasibil de a fi prezentat organului fiscal, organului de urmărire penală pentru a fi justificat modul de utilizare de către reclamant a disponibilului de numerar.

Concomitent, contractul de împrumut, spre deosebire de recipisă, se încheie în două exemplare, un exemplar este eliberat şi împrumutatului, la caz, Orîndaş Vadim, care, astfel poate obiecta asupra conţinutului contractului de împrumut prezentat de împrumutător, respectiv, spre deosebire de recipisă, contractul de împrumut acordă gradul necesar de protecţie în faţa unui abuz ipotetic admis de împrumutător şi nu este necesar să fie anexat în original la materialele cauzei civile cu excepţia situaţiei în care, partea pârâtă va solicita dispunerea efectuării unei expertize grafoscopice.

La caz, instanţa de fond a invocat necesitatea prezentării contractului de împrumut în original fără a explica / justifica o astfel de soluţie făcând doar trimitere la careva norme legale din care nu rezultă o astfel de necesitate legală / procedurală.

Totodată, reiterează că astfel de solicitare nu poate fi justificată cât timp nu intervine un demers a părţii pârâte de efectuare a expertizei grafoscopice (sau de alt tip) prin care să fie vizat înscrisul respectiv.

Ca urmare, în contextul lipsei de justificare a poziţiei instanţei de fond de a nu da curs cererii de chemare în judecată este neîntemeiată şi încheierea Judecătoriei Edineţ, sediul central din data de 15.12.2023 prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată formulată de Roman Sergiu către Orîndaş Vadim privind încasarea datoriei la contractul de împrumut.

Astfel, soluţia instanţei de fond afectează în mod absolut nejustificat dreptul lui Roman Sergiu la acces la justiţie, fiind o situaţie absolut inadmisibilă admisă de instanţa de judecată în persoana aceluiaşi judecător, care anterior a emis la fel o încheiere de restituire a aceleaşi acţiuni pe motive care au fost apreciate ca fiind pur şi simplu imposibile, fiind în mod unilateral, din oficiu considerat că mandatul avocaţional nu ar fi fost semnat de reclamant, Roman Sergiu.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizînd legalitatea şi temeinicia încheierilor atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins reieşind din următoarele motive:

Potrivit prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul constată, că încheierea din 15 decembrie 2023 a fost expediată în adresa avocatului Cotună Andrian la data de 18 decembrie 2023, la materialele cauzei fiind anexată confirmarea recepționării de către aceasta a încheierii la data de 22 decembrie 2023, cererea de recurs a fost depusă la data de 03 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre, fapt confirmat prin ștampila aplicată pe plicul de la f.d.81, ca urmare recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.425 CPC.

În conformitate cu art.426 alin.(3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau

electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Potrivit art.427 lit. a) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul şi să menţină încheierea;

Actele cauzei atestă, că Roman Sergiu la data de 15 noiembrie 2023 a depus prezenta cerere de chemare în judecată către Orîndaș Vadim prin care a solicitat încasarea datoriei în baza contractului de împrumut.

Solicită reclamantul Roman Sergiu încasarea de la Orîndaș Vadim în beneficiul lui Roman Sergiu suma în mărime de 7500 euro cu titlu de datorie, 22087,50 euro cu titlu de penalitate contractuală și a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 17220 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei cît și cheltuieli pentru buna desfășurare a procesului în mărime de 165 lei.

Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 01 decembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Roman Sergiu către Orîndaș Vadim cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. S-a comunicat reclamantului despre necesitatea lichidării neajunsurilor acordîndu-i termen pentru lichidarea neajunsurilor pînă la data de 15.12.2023 ora 08.00.

Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 15 decembrie 2023 s-a restituit cererea de chemare în jduecată înaintată de Roman Sergiu către Orîndaș Vadim privind încasarea datoriei în sumă de 29587,50 euro și a cheltuielilor de judecată. S-a remis potențialului reclamant încheierea în cauză cu toate documentele anexate. S-a explicat potențialului reclamant că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată al aceluiaşi reclamant, cu aceiaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pîrît, cu acelaş obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Nefiind deacord cu încheierile emise la data de 01 decembrie 2023 și din 15 decembrie 2023 de către instanța de fond, avocatul Cotună Andrian în interesele lui Roman Sergiu a contestat-o cu recurs.

În conformitate cu art.166 alin. (1), (2) CPC, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

(2) În cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanţa căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice şi întreprinzători individuali şi numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuieşte în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b^1) numărul de telefon şi alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pîrîtului, domiciliul ori sediul lui;

c^1) numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale pîrîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c^2) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;

d) esenţa încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăţilor sau intereselor legitime ale reclamantului, pretenţiile lui;
e) circumstanţele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;
e[1]) lista probelor anexate;
e[2]) lista probelor reclamate;
e[3]) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;
f) pretenţiile reclamantului către pîrît;
g) valoarea acţiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;
h) date despre respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părţilor;
i) documentele anexate la cerere.

Potrivit prevederilor art.167 alin.(1), lit. a), a[1]), c) CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează:
a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;
a[1]) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;
b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru;
c) documentele care certifică circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienţi, dacă aceştia nu dispun de ele;

Se reține, că indicarea în cererea de chemare în judecată a circumstanțelor de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenţiile, demonstrarea probelor care confirmă circumstanţele, contribuie la determinarea cadrului în care se va desfăşura întreaga activitate de soluţionare a litigiului. Determinarea elementelor menţionate este important pentru ca instanţa de judecată să aibă posibilitatea de a cunoaşte toate împrejurările relevante pe care se sprijină pretenţiile deduse în justiţie. Arătarea dovezilor pe care se sprijină cererea de chemare în judecată urmăreşte un dublu scop: să confere instanţei posibilitatea de a proceda la administarea probelor fără a se tărăgăna judecarea procesului şi să pună părţile într-o poziţie de egalitate juridică.

Prevederile art. 171 CPC indică, că după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 01 decembrie 2023, judecătorul a stabilit, că cererea de chemare în judecată nu întrunește condițiile normelor enunțate și anume: la materialele cererii, potențialul reclamant Roman Sergiu nu a anexat nici un act (bon de plată/factură) ce ar confirma achitarea cheltuielilor de asistență juridică în suma de 5000 lei (în

confirmarea achitării serviciilor juridice de potențialul reclamant Roman S. -este anexat bonul de plată nr. 14566264 din 12.10.2023 plătitor fiind Cotuna Andrian (și nu potențialul reclamant) către beneficiar Biroul Asociat de avocați Avornic și Parteneri pe suma de 5000 lei); potențialul reclamant necesită a prezenta instanței de judecată, în original, Contractul de împrumut a sumei de 7500 euro din data de 22.12.2021 (art. 137 -139 CPC RM), cum este prevăzut la art.166 alin. (1), lit. a)-i) CPC și art.167 alin.(1) lit. a)-c) CPC.

Reclamantul/recurent Roman Sergiu prin intermediul avocatului Cotună Andrian recepționînd încheierea din 01 decembrie 2023 la data de 04 decembrie 2023 prin intermediul poștei electronice și la data de 07 decembrie 2023 prin intermediul poștei terestre, nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea emisă de instanța de fond prin care nu a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de Roman Sergiu. Astfel, stabilind că de către reclamant nu au fost înlăturate neajunsurile care au fost stabilite prin încheierea din 01 decembrie 2023 prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depuse de Roman Sergiu, instanța de fond a restituit cererea înaintată de Roman Sergiu în baza prevederilor art.171 alin.(2) CPC.

În conformitate cu art.171 alin.(2) CPC, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Astfel, cu referire la norma citată, Colegiul reține că instanța de fond corect a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Roman Sergiu pe motiv că ultimul nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din data de 01 decembrie 2023, recepționînd această încheiere.

Avocatul Cotună Andrian în interesele recurentului în cererea de recurs afirmă, că argumentul invocat de instanța de fond în încheierea de nu dat curs precum că reclamantul nu a anexat o factură de plată care ar confirma achitarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei, ține de fondul cauzei și nu poate fi încadrat în temeiul de nu dat curs, instanța de recurs consideră acest argument întemeiat.

Or, în cazul încheierii unui contract de asistență juridică între client și avocat urma să existe un bon de plată care ar confirma achitarea contractului, urmînd să fie prezentat instanței de judecată, iar în cazul în care reclamantul/recurent Roman avea cîștig de cauză era în drept să solicite încasarea cheltuielilor de judecată. Lipsa sau prezența înscrisurilor ce confirmă achitarea serviciilor de asistență juridică urmau să fie apreciate de instanță odată cu soluționarea fondului cauzei.

Cu referire la argumentul invocat de recurent precum că instanța de fond neîntemeiat nu a dat curs cererii de chemare în judecată pe motiv că Roman Sergiu urma să prezente contractul de împrumut în original, acesta nefiind prezentat deoarece a fost certificat de avocatul Cotună Andrian, considerînd că este împuternicit în baza legii cu privire la avocatură de a adeveri acte și extrase din acte, Colegiul îl apreciază ca neîntemeiat. Or, contractul de împrumut, înscrisul care a fost prezentat în copie urma să fie depus în original, instanţa considerînd necesară prezentarea originalului.

Astfel, potrivit prevederilor art. 138 alin.(4) CPC RM, înscrisul se depune în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicîndu-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original cînd, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanţele cauzei trebuie confirmate numai cu documente în original şi cînd, ca urmare a soluţionării cauzei, înscrisul îşi pierde efectul juridic sau cînd copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum şi în alte cazuri cînd instanţa consideră necesară prezentarea originalului.

În speță se constată, că potențialul reclamant solicită încasarea unei datorii în baza unui contract de împrumut, care în urma unei eventuale hotărîri de admitere a pretențiilor, înscrisul dat își pierde efectual juridic. Mai mult, în temeiul acestei norme, originalul înscrisului urmează a fi prezentat și în alte cazuri în care instanța consideră necesar.

Ca urmare, instanța de recurs consideră, că în aceasta latură încheierea instanței de fond din 01.12.2023 nu a fost executată de către potențialul reclamant, ceia ce a servit temei de a fi restituită cererea de chemare în judecată.

Distinct de cele enunțate, Colegiul ține să menționeze, că restituirea cererii de chemare în judecată nu încalcă dreptul la un proces corect și echitabil, așa cum a menționat recurentul în cererea de recurs. Or, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate a reclamantului Roman Sergiu în instanța de judecată cu aceiași acțiune dacă vor fi lichidate neajunsurile cererii de chemare în judecată.

Astfel, din considerentele menţionate şi avînd în vedere că argumentele din cererea de recurs sînt neîntemeiate, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ajunge la concluzia de a respinge recursul şi de a menţine încheierile contestate.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi, -

decide:

Se respinge recursul declarat de avocatul Cotună Andrian în interesele lui Roman Sergiu.

Se mențin încheierile judecătoriei Edineț, sediul central din 01 decembrie 2023 și din 15 decembrie 2023, adoptate în cadrul examinării cererii de chemare în judecată înaintată de Roman Sergiu către Orîndaș Vadim cu privire la încasarea.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedinte, judecătorul Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu

Andrian Ciobanu